
[2025-97-RE](#)

Causa 2025-97-RE

(Serra Rius c/ AREB)

Número de registre 639-2025. Recurs d'empara

Aute del 18 de desembre del 2025

BOPA núm. 157, del 31 de desembre del 2025

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 2 de desembre del 2025, per la representació processal del Sr. Antonio Serra Rius, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 12 de novembre del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, que retrotregui les actuacions al moment anterior a dictar-se la sentència recorreguda, per tal que se'n dicti una de nova que sigui respectuosa amb el dret fonamental vulnerat, i que s'acordi cautelament la suspensió de la condemna en costes imposada en segona instància fins a la resolució d'aquest recurs d'empara;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. L'11 de desembre del 2020, la representació processal del Sr. Antonio Serra Rius va presentar una demanda en reclamació de quantitat contra la BPA, SAU, exercitant una acció de responsabilitat per danys i perjudicis per incompliment dels deures bancaris d'informació, de classificació de clients, de transparència, de diligència deguda i de bona fe contractual, en què sol·licitava la condemna de la part defenent a pagar l'import global de 800.000,00 €, en concepte d'indemnització per la pèrdua causada, més els interessos legals generats a partir de la compra de les accions preferents, el retorn de les despeses de custòdia, de les comissions de compravenda, i, en general, de totes les despeses i de les comissions percebudes per l'entitat bancària amb motiu dels productes en qüestió, juntament amb les costes processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat, de procurador i dels eventuais perits intervinents.

1.2. El 9 d'abril del 2025, la Secció Civil 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia "*Primer.- Desestimar l'excepció de manca de legitimació activa aixecada per la representació processal de BPA, SAU; Segon.- Desestimar l'excepció de manca de legitimació passiva invocada per l'entitat demandada, atès que BPA, SAU va tenir una participació directa i determinant en la comercialització i execució de la inversió litigiosa; Tercer.- Estimar les excepcions de prescripció de les accions exercides, tant en l'àmbit extracontractual com contractual, així com les derivades de la normativa de protecció del consumidor, atès que els terminis legals per al seu exercici han preclòs amb escreix; Quart.- Desestimar la demanda interposada per la representació processal del Sr. Antoni Serra Rius en haver-se estimat les qüestions de prescripció, i en resultar extingides les seves pretensions*".

1.3. La representació processal del Sr. Antonio Serra Rius va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 12 de novembre del 2025, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest recurs i va confirmar la part dispositiva de la sentència de la primera instància.

1.4. El 2 de desembre del 2025, la representació processal del Sr. Antonio Serra Rius va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 12 de novembre del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega la vulneració de l'article 10 de la Constitució i la de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret. Considera que la resolució de la Sala Civil constitueix una decisió arbitrària, no raonable i mancada de motivació material.

- Així, en primer terme, entén que la sentència impugnada incorre en incongruència omissiva i en manca de motivació suficient. Exposa que en el fonament de dret cinquè s'ometen la valoració i la resposta al seu argument central, segons el qual la relació era civil i no mercantil, a causa de la finalitat privada, de la natura no mercantil de l'estructura fiduciària i de l'absència d'elements definitoris del caràcter mercantil. En canvi, la Sala Civil empra una motivació genèrica i superficial que no desvirtua els seus arguments de fons.

- En segon terme, afirma que el caràcter mercantil de la relació se sustenta en una sèrie d'indícis que són insuficients i arbitraris, de forma que es denega l'accés al fons de l'afer sense una motivació suficient i coherent.

- En tercer terme, sosté que la qualificació jurídica de la relació com a mercantil és arbitrària, perquè omet manifestament fets provats que acrediten el seu caire civil, com la relació comercial origen del dany i del perjudici, la creació de l'estructura fiduciària per assolir els interessos expansius de la part

defenent i el perfil del client.

- En quart terme, manifesta que l'argument central de la demanda era la conducta dolosa o greument negligent de la BPA, SAU i que aquest argument ha estat totalment obviat per la Sala Civil, de manera que s'incorre de nou en una incongruència omissiva i en una manca material de motivació.

- En cinquè terme, entén que s'ha aplicat de manera analògica i arbitrària la jurisprudència, ja que l'estructura fiduciària va ser imposada per l'entitat bancària i no va ser un negoci consentit i lícit, com en el cas de la sentència esmentada del 2015, de manera que, segons el seu parer, estem davant una manca de motivació material.

- I, en darrer terme, la sentència s'aparta, sense cap motivació, de la jurisprudència del Tribunal Constitucional, el qual afirma que aquelles resolucions que es troben emparades en un formalisme i rigor excessiu i que impedeixen l'accés al fons, vulneren el dret a la jurisdicció. En aquest cas, la interpretació de la prescripció efectuada per la Sala Civil ha impedit l'accés al fons de l'afer.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que declari la nul·litat de la resolució impugnada, que retrotregui les actuacions al moment anterior a dictar-se la sentència recorreguda, per tal que se'n dicti una de nova que sigui respectuosa amb el dret fonamental vulnerat, i que s'acordi cautelament la suspensió de la condemna en costes imposada en segona instància fins a la resolució d'aquest recurs d'empara.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Civil procedeix, en el seu fonament de dret quart, a analitzar quina acció exerceix la part agent i si aquesta es troba o no prescrita.

- En aquest sentit, sosté que l'acció exercitada és una acció de responsabilitat contractual envers l'entitat bancària i, en el fonament de dret cinquè, de conformitat amb la jurisprudència de la Sala mateixa, conclou que es tracta d'una relació comercial, perquè el recurrent és professional, tenia un soci i company de professió i era el real beneficiari d'entitats que tenien comptes oberts a BPA,SAU, de manera que tot indica un funcionament allunyat d'un compte propi d'un simple consumidor.

- Assenyala també que la relació es va iniciar amb la recerca d'avantatges fiscals i en aquesta òptica es va crear tota l'operativa de societats i de fundacions estrangeres. Per consegüent, atès que es tractava d'una relació mercantil, el termini de prescripció havia de ser el triennal.

- Afegeix que s'han aplicat els principis i la jurisprudència referents a la prescripció i, per tant, el *dies a quo* es fixa en el moment en què l'inversor va conèixer la pèrdua del valor nominal de les accions, és a dir, el 21 d'abril del 2016.

- La Sala Civil declara que l'aplicació de la prescripció no ha limitat l'accés a la jurisdicció, atès que el termini triennal és un termini legal i s'ha escolat amb escreix.

- Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació i confirma la part dispositiva de la decisió de la primera instància.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància, ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui ni il·lògic, ni absurd i que no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. El recurs d'empara pivota sobre una única vulneració del dret a la jurisdicció (article 10 de la Constitució) que es fonamenta en diferents infraccions del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

És doctrina reiterada d'aquest Tribunal Constitucional, entre altres, la recent sentència del 20 de gener del 2025 -causa 2024-59-RE-, que les exigències processals o pressupòsits del recurs no es poden interpretar de forma rigorista o formalista i que obstin a una resolució sobre el fons de l'afer, perquè de ser així significarien una vulneració del dret a l'accés a la jurisdicció de l'article 10 de la Constitució.

El recurrent considera que l'acolliment de la prescripció triennal per part de la Sala Civil s'ha fonamentat en una interpretació excessivament rigorista que li impedeix l'accés a la jurisdicció.

3.3. Aquest Tribunal Constitucional no pot compartir l'argument exposat. És també un cànon de constitucionalitat reiterat que l'aplicació i la interpretació de les normes corresponen a la jurisdicció ordinària, excepte en aquells casos en els quals aquestes accions puguin entendre's com a no raonables, il·lògiques o inversemblants o que es recolzin en errades patents o manifestes.

En aquest supòsit no existeix una interpretació formalista per part de la Sala Civil, adreçada a acollir l'excepció de prescripció per evitar l'accés al fons de l'afer. En efecte, en el fonament de dret cinquè, la Sala analitza si la relació jurídica entre el recurrent i l'entitat bancària s'ha de qualificar de civil o de mercantil. I aquesta anàlisi no s'efectua amb arguments genèrics o formals, sinó que la Sala identifica la qualitat de professional del recurrent, la seva relació amb un antic soci, les entitats que tenien comptes oberts a la BPA, SAU i de les quals el recurrent era el veritable beneficiari i que l'inici de l'operativa cercava l'obtenció d'avantatges fiscals pel recurrent. És a dir, la Sala Civil i la resolució d'instància van apreciar de manera raonable i lògica el context de la relació, del qual es conclouia que la relació havia de qualificar-se de mercantil.

3.4. El recurrent pretén, mitjançant aquest recurs d'empara, una revisió de la valoració de la prova practicada. En aquest sentit, argumenta que la Sala Civil no ha tingut en compte i ha omès manifestament fets provats que acrediten el seu caire civil, com la relació comercial origen del dany i del perjudici, la creació de l'estructura fiduciària per assolir els interessos expansius de la part defenent i el perfil del client. Ans al contrari, de la lectura de la fonamentació de dret de la sentència recorreguda s'extreu que la Sala Civil sí que ha analitzat el perfil del client, la natura de la relació i la finalitat de la creació de l'estructura de la relació comercial. Per tant, sent la valoració de la prova tasca de la instància i sense que aquesta es reveli com a contrària a la lògica o a la raó o basada en errades patents, aquest Tribunal Constitucional no pot constituir-se en un tribunal ordinari i procedir a efectuar una nova valoració de la prova practicada, perquè això significaria l'abandonament de la seva funció de garant de la Constitució i la seva conversió en un tribunal de la jurisdicció ordinària; competència que no té atribuïda i que excediria les seves funcions constitucionalment atribuïdes.

3.5. En el fonament de dret segon, la Sala Civil ressenya que allò que el recurrent reprotxa a la BPA, SAU és l'entramat societari per privar-lo d'actes d'administració i de la disposició dels seus diners, amb la intenció de detenir-los sense el seu consentiment. I no es pot retreure a la Sala Civil no haver tingut en compte aquesta argumentació del recurrent, que aquest qualifica d'essencial en la seva defensa, sinó que la resolució judicial, en el seu fonament de dret cinquè, explica que tota l'operativa amb l'entramat de societats es va crear per aprofitar els avantatges fiscals, tal com ho revelen el compte de valors i els elements bancaris.

I és en aquesta línia d'idees que la Sala Civil examina la prescripció conforme a la seva

jurisprudència per qualificar la relació com a mercantil amb sentències dels anys 2015, 2020 i 2024, sense que aquesta aplicació de la doctrina judicial al supòsit concret es pugui entendre com a rigorosa o formalista, sinó pròpia dels elements a valorar per determinar si una concreta relació jurídica és civil o és mercantil.

3.6. En definitiva, de l'examen dels diferents motius del recurs d'empara, s'ha de concloure que aquests es troben privats del necessari contingut constitucional per poder-lo admetre a tràmit. En efecte, segons allò que determina l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional concorre una absència manifesta de contingut constitucional de les infraccions denunciades.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2025-97-RE interposat per la representació processal del Sr. Antonio Serra Rius contra la sentència del 12 de novembre del 2025, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la Secció Civil 1 de la Batllia, a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 18 de desembre del 2025.

Joan Manel Abril Campoy
President

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

Jean-Yves Caullet
Magistrat